

7. feladat

Géprajz

c. tárgyból

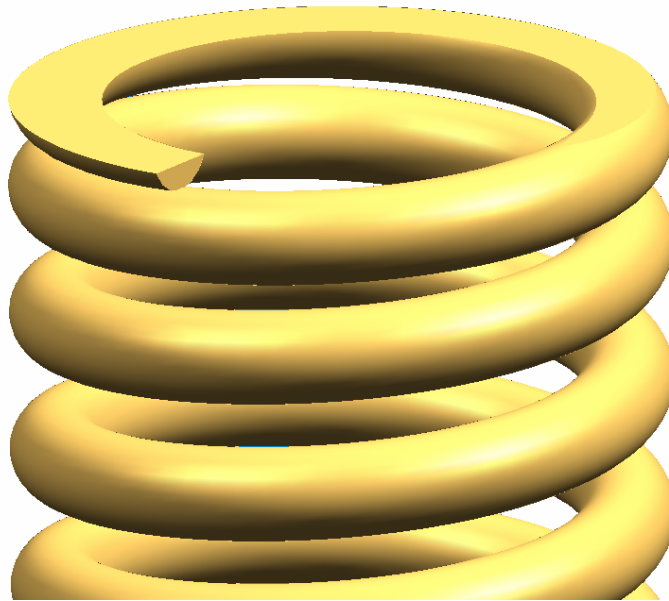
alapképzési szakos gépészmérnök hallgatóknak

Hengeres, körszelvényű, köszörült, zártvégű nyomó csavarrugó (formátum: A4, kihúzás: ceruzával fehér műszaki rajzlapon)

A mintalapnak, valamint az 1. táblázatnak megfelelően, a gyakorlatvezető részletes útmutatása alapján rajzolja meg a hengeres, körszelvényű, köszörült, zártvégű nyomó csavarrugó alkatrészejét szabadkézi vázlat formájában. Mindenki más és más adatokkal oldja meg a feladatot.

Szerkessze meg az alkatrészt mérethelyesen fehér műszaki rajzlapon. A vázlat és a szerkesztett rajz elkészítése kötelezően órai munka.

Az elkészült vázlatot és szerkesztett rajzot a gyakorlatvezető az óra végén összeszedi.

Beadási határidő: 13. hét gyakorlati óra vége

Bihari Zoltán
egyetemi adjunktus
tárgyfelelős

Dr. Szente József
egyetemi docens
tárgyelőadó

Ssz.	Működő menetek száma n_m	Szelvény átmérője d [mm]	Ellenőrző tüske átmérője d_t [mm]	Ellenőrző hüvely átmérője D_h [mm]	Rugó magassága L [mm]
1	3,5	8	60	-	60,5
2	4	6	65	-	60
3	4,5	8	60	-	80
4	5	10	55	-	100
5	5,5	12	50	-	122
6	6	16	45	-	190
7	6,5	18	40	-	200
8	7	8	60	-	183
9	7,5	10	55	-	190
10	8	12	50	-	200
11	3,5	8	-	68	60,5
12	4	6	-	71	60
13	4,5	8	-	68	80
14	5	10	-	65	100
15	5,5	12	-	62	122
16	6	16	-	61	190
17	6,5	18	-	60	200
18	7	8	-	68	183
19	7,5	10	-	65	190
20	8	12	-	62	200
21	3,5	20	40	-	132
22	4	18	45	-	140
23	4,5	16	50	-	133
24	5	12	55	-	130
25	5,5	10	60	-	125,5
26	6	8	65	-	116
27	6,5	6	70	-	110
28	7	16	60	-	205
29	7,5	12	55	-	192
30	8	10	50	-	206
31	3,5	20	-	60	132
32	4	18	-	63	140
33	4,5	16	-	71	133
34	5	12	-	67	130
35	5,5	10	-	70	125,5
36	6	8	-	83	116
37	6,5	6	-	76	110
38	7	16	-	76	205
39	7,5	12	-	67	192
40	8	10	-	60	206

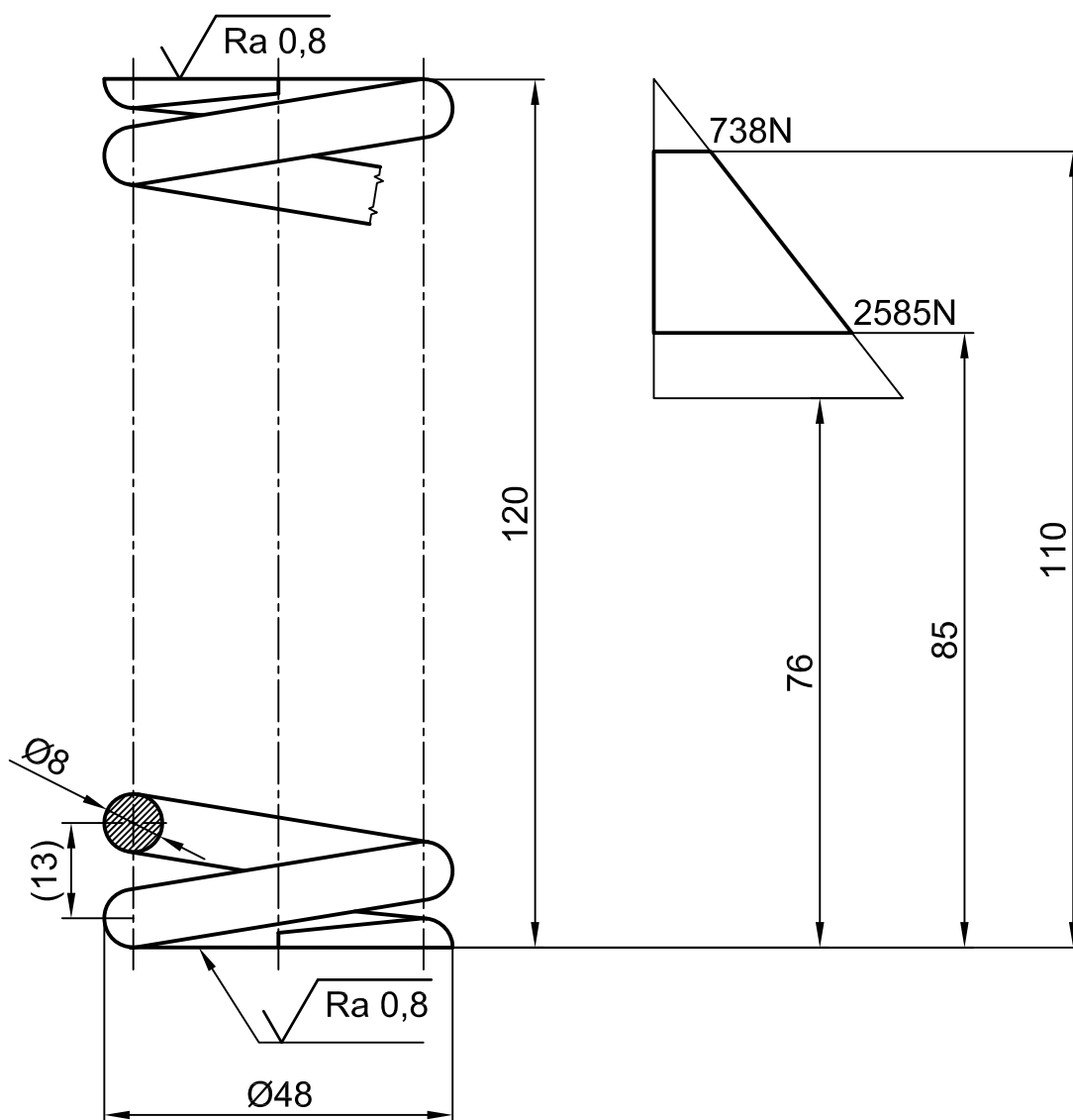
1. táblázat

Számítások

Hengeres, körszelvényű, köszörült zártvégű nyomó csavarrúgóhoz

Huzal átmérője:	d
Működő menetek száma:	n_m
Összes menetek száma:	n_δ
	$n_\delta = n_m + 1,5$
Rúgó magassága:	L
Ellenőrző túske átmérője:	d_t
Ellenőrző hüvely átmérője:	d_h
Közepes átmérő:	d_k
	$d_k = \frac{d_t + d_h}{2}$
Menetemelkedés:	P
	$P = \frac{L - d}{n_m}$
Egy működő menet hossza:	l_1
	$l_1 = \sqrt{d_k^2 \cdot \pi^2 + P^2}$
Menetemelkedés szöge	α
	$\alpha = \arctg \frac{P}{d_k \cdot \pi}$
Kiterített hossz:	L_δ
	$L_\delta = n_m \cdot l_1 + 1,5 \cdot d_k \cdot \pi$
Teljesen összenyomott magasság:	L_{min}
	$L_{min} = (n_m + 1) \cdot d$
Térfogat:	V
	$V = \frac{d^2 \cdot \pi}{4} \cdot L_\delta$
Tömeg:	m
	$m = \rho \cdot V$

Megnevezés	Jel	Adat
Működő menetek száma	n_m	8,5
Összes menetek száma	$n_ö$	10
Tekerceslés iránya		jobb
Keménység	HV	410
Kikészítés		
Ellenőrző tűske átmérője	d_t	$32 \begin{smallmatrix} -0,35 \\ -0,45 \end{smallmatrix}$
Ellenőrző hüvely átmérője	d_h	$48 \begin{smallmatrix} +0,45 \\ +0,35 \end{smallmatrix}$
Kiegyenesített hossz	L	1262

✓ Ra 1,6 (✓)

Vetítési mód: 	Méretarány: 1:1	Anyag: DM	Tömeg: 0,5 kg	Megnevezés: Rugó
Nem jelölt tűrések: ISO 2768-m szerint		Név:	Neptun kód:	Rajzszám: Gr-2010-7